Transcript van de ENHANCE Podcast-aflevering: Taalhelden van het jaar 2025
Opgenomen door: CINOP en ABC

Intro - Elke van Doorn (CINOP)

Je luistert naar de Enhance Learner Voice Podcast. In deze podcastserie nemen we je mee in de verhalen van volwassen leerders, onderwijsprofessionals en werkgevers uit heel Europa. Mensen die elke dag betrokken zijn bij volwasseneneducatie in klaslokalen, op de werkvloer en in beleid.

Wat betekent het eigenlijk om echt te luisteren naar de stem van de leerder? En wat verandert er wanneer die stem niet alleen wordt gehoord, maar ook serieus wordt genomen?

Deze podcast maakt deel uit van het Enhanced-project, een initiatief gefinancierd door de Europese Commissie. In dit project werken partners uit verschillende Europese landen samen aan één duidelijke ambitie: learner voice centraal stellen in volwasseneneducatie.

In dit project ontwikkelen we praktische tools en strategieën om docenten, organisaties en beleidsmakers te ondersteunen bij het versterken van participatie, eigenaarschap en inclusie. Want wanneer leerders invloed krijgen op hun eigen leerproces, ontstaat er ruimte voor motivatie, betrokkenheid en duurzame ontwikkeling.

In deze vijf Nederlandse afleveringen ontdek je hoe learner voice in de praktijk vorm krijgt, welke uitdagingen we tegenkomen en welke kansen er ontstaan wanneer we echt samen leren werken en vernieuwen.

Voor deze vijfde en laatste aflevering van de Enhance Learner Voice Podcast zijn we in Den Bosch bij CINOP. Geert Hoogeboom van Stichting ABC en ikzelf, Elke van Doorn van CINOP, spreken met Jako Herrebout en Dajandra van Loo, de twee taalhelden van 2025.

Zij hebben allebei de stap gezet om beter te leren lezen en schrijven en hun digitale vaardigheden te verbeteren. We horen hoe zij met hun eigen verhaal invloed uitoefenen op hun eigen leerproces en hoe zij nu ook als taalheld anderen inspireren.

Geert Hoogeboom (Stichting ABC)

Welkom allemaal. In het project Enhance willen we onderzoeken hoe we een leeromgeving kunnen maken waarin cursisten meepraten over de inrichting van het onderwijs en zelf kunnen aangeven wat ze willen leren.

We willen graag weten wat het voor hen betekent dat ze weer zijn gaan leren. Zijn ze in hun persoonlijke leven gegroeid en kunnen zij zich beter bewegen in hun werk en in de samenleving?

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

In eerdere podcasts hebben we gesproken met cursisten, opleiders en werkgevers. In deze podcast praten we met twee cursisten. Het zijn bijzondere cursisten, want zij zijn allebei in 2025 uitgeroepen tot Taalheld van het Jaar.

We willen graag weten wat dat met hen doet. We kijken vooral naar wat het opnieuw naar school gaan voor hen betekent in hun werk en in hun dagelijkse leven.

Laten we beginnen met een voorstelrondje. Jako en Dajandra, willen jullie kort vertellen wie je bent, waar je woont en wat je dagelijks doet?

Dajandra van Loo (taalambassadeur, bestuurslid ABC Zuid-Limburg)

Ik ben Dajandra van Loo. Ik ben taalambassadeur en bestuurslid van ABC Zuid-Limburg.

Jako en ik zijn taalheld geworden van 2025. Ik woon in Kerkrade.

Ik moet altijd een beetje inkomen als ik begin.

Geert Hoogeboom

Dat is helemaal goed. Jako?

Jako Herrebout (taalambassadeur)

Ik ben Jako Herrebout. Ik kom uit het mooie Zeeuws-Vlaanderen, uit Terneuzen. Ik ben dertig jaar en ik werk bij Dethon, een sociaal ontwikkelbedrijf.

Ik ben taalambassadeur en Taalheld van 2025. Dat vind ik superleuk en supermooi.

Geert Hoogeboom

We willen ook uitleggen wat een taalheld is, want in andere landen kennen ze dat begrip niet. Kunnen jullie vertellen wat dat inhoudt en hoe je dat wordt?

Dajandra van Loo

Je wordt eigenlijk voorgedragen door je begeleider bij je taalwerk. Die meldt je aan bij Stichting Lezen en Schrijven.

Daarna kom je in een soort wedstrijd terecht. Eén winnaar wordt gekozen door de jury en één door het publiek. Jako is door de jury gekozen en ik door het publiek.

Je wordt taalheld omdat je iets betekent hebt voor anderen, bijvoorbeeld door presentaties te geven, mensen te helpen of brieven te controleren.

Geert Hoogeboom

En wat gebeurt er daarna?

Dajandra van Loo

Dan wordt je agenda ineens heel druk. Je krijgt veel opdrachten. Die zijn heel leuk, maar ik vind het ook een beetje dubbel.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Aan de ene kant is het mooi werk, maar aan de andere kant vind ik het ook verdrietig dat het nog steeds nodig is in onze samenleving.

Jako Herrebout

Ik ben ook voorgedragen en heb het hele traject als heel mooi ervaren.

Ik ben actief gaan stemmen verzamelen, zelfs met QR-codes die ik liet uitdelen. Het heeft me heel veel gebracht.

In 2024 is mijn moeder overleden. Zij heeft mij heel erg geholpen in mijn ontwikkeling. Toen ik de prijs won, dacht ik: hoe mooi is het dat ik haar kan eren door haar mee te nemen in mijn verhaal.

Het hele traject als taalambassadeur en taalheld is voor mij een soort achtbaan. Je maakt continu nieuwe dingen mee.

Geert Hoogeboom

Jullie komen ook op bijzondere plekken?

Jako Herrebout

Ja, bijvoorbeeld bij de Commissaris van de Koning. Dat is heel bijzonder om mee te maken.

Dajandra van Loo

Ja, ik ben ook naar het NOS Journaal geweest. Dat vond ik heel bijzonder. Je komt op plekken waar je normaal nooit komt.

Je gaat echt achter de schermen kijken. Dat vind ik heel bijzonder dat wij dat mogen meemaken.

Geert Hoogeboom

Wat bracht jullie ertoe om weer te gaan leren?

Jako Herrebout

Mijn leidinggevende stelde het voor. Ik dacht: ze zijn gek, ik ga echt niet meer naar school.

Maar mijn moeder zei: denk er nog eens over na. Je lezen en rekenen kan beter.

Toen dacht ik: ze heeft eigenlijk wel gelijk. Uiteindelijk ben ik gegaan.

Ik schaamde me soms als ik iets moest opschrijven. Nu kan ik dat veel beter en met meer vertrouwen.

Dajandra van Loo

Mijn motivatie was dat ik zelfstandig wilde wonen. Mijn moeder zei dat ik dan beter moest leren lezen, schrijven en rekenen.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ik wilde ook in de horeca werken, bijvoorbeeld met een kassa en recepten lezen.

Ik heb uiteindelijk een praktijkverklaring gehaald en veel zelfvertrouwen gekregen. Ik schaam me eigenlijk nergens meer voor.

Geert Hoogeboom

Kunnen jullie iets vertellen over hoe het leren ging?

Dajandra van Loo

Ik volgde lessen via mijn werk. Ik kon onder werktijd leren, op mijn eigen niveau.

Ik kon ook aangeven wat ik wilde leren. Mijn docent paste dat aan.

We deden oefeningen, bijvoorbeeld zinnen reconstrueren, e-mails schrijven en rekenen met procenten.

Voor mij ging er echt een wereld open.

Jako Herrebout

Bij mij was het meer klassikaal, maar wel ieder op zijn eigen niveau.

Ik deed een entreeopleiding in de richting logistiek. De theorielessen waren klassikaal, maar iedereen kreeg opdrachten op zijn eigen tempo.

Geert Hoogeboom

Hebben jullie tips voor scholen?

Dajandra van Loo

Ik ben blij dat mensen met ADHD nu beter meegenomen worden in het onderwijs.

Vroeger werd ik eigenlijk doorgestuurd naar speciaal onderwijs met weinig uitdaging.

Ik vind dat er meer aandacht moet zijn voor individuele behoeften.

Jako Herrebout

Ik denk dat we moeten blijven werken met pen en papier. Door technologie en autocorrectie leren mensen minder goed schrijven.

Dajandra van Loo

Door technologie en AI wordt het probleem groter. Je hoeft minder zelf te schrijven en te lezen.

Geert Hoogeboom

Zijn jullie ook meer gaan lezen?

Dajandra van Loo

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ik lees niet veel boeken, maar wel online artikelen en onderzoek. Bijvoorbeeld over hoe het brein werkt.

Ik probeer ook mijn talen te verbeteren via ondertiteling.

Jako Herrebout

Ik lees af en toe, bijvoorbeeld op Wikipedia.

Onlangs was ik in de bibliotheek en heb ik een boek gelezen dat me echt pakte. Daar wil ik nog naar terug om het uit te lezen.

Geert Hoogeboom

Wat heeft het leren jullie gebracht?

Dajandra van Loo

In drie jaar heb ik mijn doelen bereikt: een woning, meer sociale contacten en veel zelfvertrouwen.

Ik durf nu voor groepen te spreken en mezelf te laten zien.

Ik zie mezelf als een foto die eerst nog aan het ontwikkelen was en nu langzaam zichtbaar wordt.

Jako Herrebout

Ik ben vooral heel dankbaar. Ik ben zelfverzekerder geworden en kan anderen inspireren.

Als ik zie dat mensen door mijn verhaal stappen zetten, dan weet ik dat ik mijn doel heb bereikt.

Geert Hoogeboom

Hebben jullie nog iets om mee af te sluiten?

Dajandra van Loo

Schaam je niet. Praat erover en zoek hulp. Je bent nooit te oud om te leren.

Jako Herrebout

En behandel ons als normale mensen. Betrek ons erbij en praat met ons.

Geert Hoogeboom

Dank jullie wel.

Elke van Doorn (CINOP – afsluiting, letterlijk)

Dit was de laatste aflevering van de Nederlandse Enhance Learner Voice Podcast.

Luister ook naar de afleveringen van de partners uit de andere Europese landen.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Wil je meer weten over het Enhance Learner Voice Project? Ga dan naar enhancelearnervoice.com.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.